

Бударіна Я.В., Степанишина Т.Є

Приазовський державний технічний університет

МОДЕЛІ ОНЛАЙН НАВЧАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ

Бурхливе зростання інформаційних технологій призвело до не менш бурхливого розширення сфери дистанційної освіти, що кардинально змінилась за останні роки. Загальновизнано, що дистанційне вивчення мови є набагато складнішим завданням, ніж дистанційне освоєння теоретичних навчальних курсів. Можна виділити два протилежні напрямки розвитку дистанційного навчання іноземним мовам, зокрема української мови як іноземної (УЯК).

Дистанційна навчання (далі - ДН) включає технологічну, змістовну та організаційну складові.

Технологічна складова заснована на матеріально-технічній базі: апаратні засоби, програмне забезпечення, технічна підтримка, супровід програмного забезпечення, оновлення системи і змісту.

Змістовна складова являє собою структурований навчальний контент, в якому передбачені інваріантні компоненти певного типу електронних навчальних ресурсів: курси ДН, електронні підручники, спеціалізовані сайти, портали, і його методичну підтримку.

Організаційна складова передбачає організацію і проведення навчального процесу з використанням різних моделей ДН. Ці складові дозволяють створити єдиний інформаційно-освітній простір, що включає навчальний процес, його інформаційне забезпечення, управління цим процесом.

Організаційна складова ДН реалізується по-різному в залежності від моделі ДО.

Модель 1. "Мережеве навчання" представлена в двох видах: у вигляді автономного курсу або курсів ДН, програмне забезпечення яких розміщено в мережі Інтернет, і у вигляді віртуального центру / університету / аудиторії.

Автономні курси ДН призначені для оволодіння окремим навчальним предметом або аспектом (фонетикою, лексикою, граматикою, стилістикою) або для формування певних навичок і вмінь.

Для повноцінного функціонування віртуального центру університету повинно бути створене добре структуроване інформаційно-освітнє середовище, в якому містяться всі наявні в даному університеті курси ДН, передбачені навчальним планом або програмою навчання.

Займаючись по цій моделі ДН, учні навчаються в умовах взаємодії, співпраці, а викладач, поєднуючи різні функції, стає координатором усього навчального процесу.

У кожному виді цієї моделі ДН важливим компонентом є адміністративний блок (реєстрація користувачів, моніторинг навчання).

На думку ряду дослідників, ця модель ДН може повністю замінити очну форму навчання і бути достатньою для отримання якісної освіти.

Модель 2. "Інтегроване / комбіноване навчання" являє собою поєднання дистанційної та очної контактної форми навчання, тобто коли в очному навчальному процесі використовуються навчальні матеріали, створені на базі інтернет-технологій.

Дана модель ДО дозволяє створити інформаційно-предметне середовище з різних аспектів дисципліни УЯК (за різними напрямками профільного навчання), індивідуалізувати процес навчання, дає можливість гнучкіше і раціональніше використовувати аудиторний час, організовувати нові форми індивідуальної і групової роботи серед іноземних учнів.

Така модель, як показує накопичена практика, найпоширеніша і, на думку ряду дослідників, найбільш перспективна.

Модель 3 "Розподілений клас". Будується на організації навчального процесу в режимі реального часу (online) або відстроченого доступу на базі відеоконференцій, інтерактивного телебачення або спеціально створеної програми в форумі. Переважно ця модель передбачає використання технології інтерактивного телебачення, коли заняття ведеться з учнями очного відділення

одночасно з "віддаленими" студентами за допомогою інтерактивних телекомунікацій, або проведення відеоконференцій.

Таким чином, зростаюче сьогодні в геометричній прогресії різноманіття форм, моделей і технологій дистанційного навчання надає учням величезний спектр варіантів дистанційного отримання знань і дозволяє вибрати найбільш комфортну для кожного конкретного індивідуума конфігурацію навчального середовища.

Література:

1. І Ф. Албегова // Дистанційне і віртуальне навчання. - 2009. - № 8. - С. 49-53.
2. Богомолов А. Н. Віртуальне середовище навчання російської мови як іноземної: лінгвокультурологічний аспект. Монографія. М.: МАКС Пресс, 2008. 320 с.
2. Туркевич О. Методика викладання української мови як іноземної: розвиток науки і становлення терміна // Теорія і практика викладання української мови як іноземної. Вип 4. Львів, 2009. С. 137 – 144.
3. Бей Л. Проблеми викладання української мови різним категоріям іноземних студентів / Бей Л. Б., Тростинська О. М. // Преподавание языков в высших учебных заведениях образования на современном этапе. Межпредметные связи. Научные исследования. Опыт. Поиски, № 12. Харків:ХНУ. с. 42 – 49 // <http://wwwcenter.univer.kharkov.ua/vestnik/full/7.pdf>
4. Щерба Л. В. Про трояку аспекті мовних явищ і про експеримент у мовознавстві // Мовна система і мовна діяльність. - М., 1974. - С. 24 - 39.
5. Щукін О. М. Методика викладання російської мови як іноземної: навч. посібник для вузів. М.: Вища школа, 2003. 334 с.